Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/1025

2026 5 6

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2026/1025

2026 m. sausio 20 d.

dėl perviršinio deficito Suomijoje

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos 126 straipsnio 6 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Suomijos pateiktas pastabas,

kadangi:

(1) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 126 straipsnio 1 dalį, valstybės narės turi vengti perviršinio valdžios sektoriaus deficito;

(2) Stabilumo ir augimo paktas (SAP) grindžiamas patikimų ir tvarių valstybės finansų tikslu kaip priemone sudaryti geresnes sąlygas kainų stabilumui ir tvirtam, tvariam bei integraciniam augimui, grindžiamam finansiniu stabilumu, ir taip padeda siekti Sąjungos tvaraus augimo bei užimtumo tikslų;

(3) pagal SESV 126 straipsnyje nustatytą perviršinio deficito procedūrą (PDP), kuri išaiškinta Tarybos reglamente (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo ([1]) (kuris yra SAP sudėtinė dalis), numatyta priimti sprendimą dėl perviršinio deficito. Prie Europos Sąjungos sutarties ir SESV pridėtame Protokole Nr. 12 dėl perviršinio deficito procedūros nustatytos papildomos nuostatos, susijusios su perviršinio deficito procedūros įgyvendinimu. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 479/2009 ([2]) nustatytos išsamios taisyklės ir terminų apibrėžtys, susijusios su tų nuostatų taikymu. Į 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojusią Sąjungos ekonomikos valdymo sistemą įtrauktas Tarybos reglamentas (ES) 2024/1264, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97. Vykdant reformą taisyklės, susijusios su perviršinio deficito procedūra dėl deficito kriterijaus nesilaikymo, iš esmės liko nepakeistos, o valstybių narių, kurių valdžios sektoriaus skolos santykis viršija 60 % BVP, atveju vykdant perviršinio deficito procedūrą dėl skolos kriterijaus nesilaikymo daugiausia dėmesio bus skiriama nuokrypiams nuo rekomenduojamo didžiausio grynųjų išlaidų ([3]) augimo tempo, kurį Taryba nustatys pagal Reglamento (ES) 2024/1263 ([4]) 17 arba 19 straipsnius. Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 22 straipsnio 6 dalį nuokrypiai apskaičiuojami remiantis rezultatų duomenimis. Didžiausio metinio ir bendro grynųjų išlaidų augimo tempo, kurį Suomijai rekomendavo Taryba, pirmieji metai yra 2025 m. Atitiktis skolos kriterijui galės būti įvertinta tik tada, kai 2026 m. pavasarį bus gauti 2025 m. rezultatų duomenys.

Todėl šis Tarybos sprendimas susijęs tik su valdžios sektoriaus deficito ir BVP santykio viršijimu, palyginti su 3 % BVP pamatine verte;

([1]) 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentu (ES) 2024/1264, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo, (OL L, 2024/1264, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([2]) 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 479/2009 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties priede pateikto Protokolo dėl perviršinio deficito procedūros taikymo (OL L 145, 2009 6 10, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/oj) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. kovo 7 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 220/2014, kuriuo dėl nuorodų į Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemą Europos Sąjungoje iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 479/2009, (OL L 69, 2014 3 8, p. 101, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/220/oj).

([3]) Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punktą grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus palūkanų išlaidas, diskrecines pajamų priemones, Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

([4]) 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

(4) vadovaujantis SESV 126 straipsnio 5 dalimi, jei Komisija mano, kad valstybėje narėje yra susidaręs arba gali susidaryti perviršinis deficitas, ji turi pateikti nuomonę tai valstybei narei ir apie tai informuoti Tarybą. Atsižvelgdama į savo pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį priimtą pranešimą ir į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę, priimtą 2025 m. gruodžio 4 d. pagal SESV 126 straipsnio 4 dalį, Komisija padarė išvadą, kad Suomijoje yra susidaręs perviršinis deficitas. Todėl 2025 m. gruodžio 12 d. Komisija pateikė Suomijai tokią nuomonę ir apie tai atitinkamai informavo Tarybą ([5]);

(5) SESV 126 straipsnio 6 dalyje nurodyta, kad Taryba, prieš priimdama sprendimą, ar yra susidaręs perviršinis deficitas, turi apsvarstyti ir bendrai įvertinti visas pastabas, kurias atitinkama valstybė narė pageidauja pateikti. Suomijos atveju, atlikus bendrą vertinimą, daromos toliau pateiktos išvados;

(6) remiantis 2025 m. spalio 21 d. Eurostato pateiktais duomenimis ([6]), 2024 m. Suomijos valdžios sektoriaus deficitas siekė 4,4 % BVP, o 2024 m. pabaigoje valdžios sektoriaus bendroji skola buvo 82,5 % BVP. Planuojama, kad 2025 m. Suomijos valdžios sektoriaus deficitas pasieks 4,3 % BVP ([7]). 2024 m. faktinis ir 2025 m. planuojamas valdžios sektoriaus deficitas viršija Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę ir nėra jai artimas, o pamatinę vertę viršijantis deficitas nelaikomas laikinu. Remiantis Komisijos 2025 m. rudens prognoze ([8]), numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas 2025, 2026 ir 2027 m. išliks didesnis nei 3 % BVP. Komisijos pranešime pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį laikoma, kad 2024 ir 2025 m. pamatinę vertę viršijantis deficitas yra išimtinis dėl neigiamų makroekonominių pokyčių poveikio ir Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą poveikio viešiesiems finansams;

(7) pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį pateiktame pranešime Komisija pagal SESV 126 straipsnio 3 dalies reikalavimus taip pat išanalizavo visus svarbius veiksnius. Kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 1467/97 2 straipsnio 4 dalyje, jeigu vertinant, kaip laikomasi reikalavimų pagal deficito kriterijų, valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP viršija pamatinę vertę, sprendimo dėl perviršinio deficito susidarymo priėmimo etapais po pranešimo pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį pateikimo į svarbius veiksnius atsižvelgiama tik jei, prieš atsižvelgiant į šiuos svarbius veiksnius, valdžios sektoriaus deficitas išlieka artimas pamatinei vertei, o pamatinės vertės perviršis yra laikinas. Suomijos atveju ši dviguba sąlyga nėra tenkinama. Todėl į svarbius veiksnius neatsižvelgiama;

(8) taigi Sutartyje ir Reglamente (EB) Nr. 1467/97 apibrėžtas deficito kriterijus yra neįvykdytas;

(9) 2025 m. liepos 8 d. Taryba aktyvavo nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą ([9]), kad 2025–2028 m. laikotarpiu būtų palengvintas gynybos išlaidų didinimas Suomijoje. Reglamento (ES) Nr. 1467/97 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad, jei aktyvuojama nacionalinė nukrypti leidžianti išlyga, Komisija ir Taryba gali nuspręsti nedaryti išvados, kad susidarė perviršinis deficitas. Tačiau, remiantis Komisijos 2025 m. rudens prognoze, numatoma, kad ir nedidinant gynybos išlaidų nuo 2021 m. Suomijos deficitas 2025 m. sudarys 3,4 % BVP. Taigi pamatinę vertę viršijančio deficito Suomijoje 2025 m. negalima paaiškinti vien tik gynybos išlaidų padidėjimu nuo 2021 bazinių metų. Todėl 2 straipsnio 5 dalis netaikoma,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Atlikus bendrą vertinimą nustatyta, kad Suomijoje yra susidaręs perviršinis deficitas, nes nesilaikoma deficito kriterijaus.

([5]) Visi su PDP susiję dokumentai dėl Suomijos pateikti https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/finland_en

([6]) Eurostato euro rodikliai, paskelbti 2025 m. spalio 21 d. (https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-21102025-AP) pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 479/2009 14 straipsnį.

([7]) Planuojamas deficitas, apie kurį pranešta Eurostatui 2025 m. rudens fiskaliniame pranešime. Žr. https://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables.

([8]) 2025 m. rudens Europos ekonominė prognozė, *European Economy, Institutional Paper*, Nr. 327, 2025 m. lapkričio 17 d.

([9]) 2025 m. liepos 8 d. Tarybos rekomendacija, kuria Suomijai leidžiama nukrypti nuo Tarybos pagal Reglamentą (ES) 2024/1263 nustatyto didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo (nacionalinės nukrypti leidžiančios išlygos aktyvavimas) (OL C, C/2025/3966, 2025 8 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3966/oj).

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Suomijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2026 m. sausio 20 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. KERAVNOS